

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
Філалагічны факультэт
Кафедра гісторыі беларускай літаратуры
Анатацыя да дыпломнай работы
«ЖАНРОВАЯ СПЕЦЫФІКА ФУНЕРАЛЬНЫХ КАЗАННЯЎ
МАРЦІНА ВІДЗЕВІЧА І ЯНА АЛАНДА»
Качалка Вольга Чаславаўна
кіраўнік Кароткі Уладзімір Георгіевіч
2016

Рэферат
Качалка Вольга Чаславаўна

**ЖАНРАВАЯ СПЕЦЫФІКА ФУНЕРАЛЬНЫХ КАЗАННЯЎ
МАРЦІНА ВІДЗЕВІЧА І ЯНА АЛАНДА**

Аб'ём – 59 старонак, выкарыстаных крыніц – 39, дадаткаў – 2.

Ключавыя словы: пахавальнае, фунеральнае, казанне, жанр, архітэктоніка, паэтыка, палеміка, ідэалізацыя, смерць, пахаванне, Барока, Біблія.

Аб'ект даследавання: «Казанне на пахаванні <...> Мікалая Крыштафа Радзівіла» Марціна Відзевіча 1616 г. і «Даніна памяці <...> Мікалаю Крыштафу Радзівілу» Яна Аланда 1617 г.

На падставе вывучэння фунеральных казанняў Марціна Відзевіча і Яна Аланда *мэтаю* дыпломнай работы стала вызначэнне жанравай спецыфікі пахавальных казанняў як асобнага жанру старажытнай беларускай літаратуры.

Метадамі, выкарыстанымі ў межах дыпломнай работы, з'яўляюцца культурна-гістарычны, герменеўтычны, метада тэарэтычнай і гістарычнай паэтыкі, метада кампаратывістыкі.

Вынікі дыпломнай работы паказваюць, што фунеральныя казанні канца XVI – пачатку XVII стагоддзя з'яўляюцца асобным жанрам старажытнай беларускай літаратуры. Друкаваныя пахавальныя казанні маюць сваю адметную архітэктоніку. Напісаныя ў стылі барока, фунеральныя казанні вызначаюцца экзістэнцыйным разуменнем і вобразным уяўленнем аб жыцці і смерці, у творах выкарыстоўваюцца анімалістычныя сімвалы, элементы «дыялогу» памерлага з жывымі і рэлігійная палеміка. Аўтары творча пераасэнсоўваюць біблейскія матывы і сімволіку, часта звяртаюцца да традыцый антычнасці, прыстасоўваючы іх да хрысціянскіх рэалій.

Асноўныя палажэнні дыпломнай работы адлюстраваны ў 4 артыкулах аўтаркі дыпломнага праекта. Вынікі навуковага даследавання могуць быць выкарыстаны ў вывучэнні фунеральнай, палемічнай, тэалагічнай літаратуры Беларусі.

Реферат
Качалко Ольга Чеславовна

**ЖАНРОВАЯ СПЕЦИФИКА ФУНЕРАЛЬНЫХ ПРОПОВЕДЕЙ
МАРТИНА ВИДЕВИЧА И ЯНА АЛАНДА**

Объем – 59 страниц, использованных источников – 39, приложений – 2.

Ключевые слова: погребальная, funerальная, проповедь, жанр, архитектоника, поэтика, полемика, идеализация, смерть, погребение, Барокко, Библия.

Объект исследования: «Проповедь на погребении <...> Николая Христофора Радзивилла» Мартина Видзевича 1616 г. и «Дань памяти <...> Николаю Христофору Радзивиллу» Яна Аланда 1617 г.

На основании изучения funerальных проповедей Мартина Видзевича и Яна Аланда *целью* дипломной работы стало определение жанровой специфики погребальных проповедей как отдельного жанра древней белорусской литературы.

Методами, использованными в рамках дипломной работы, являются культурно-исторический, герменевтический, метод теоретической и исторической поэтики, метод компаративистики.

Результаты дипломной работы показывают, что funerальные проповеди конца XVI - начала XVII века являются отдельным жанром древней белорусской литературы. Печатные погребальные проповеди имеют свою отличительную архитектонику. Написанные в стиле барокко, funerальные проповеди отмечаются экзистенциальным пониманием и образным представлением о жизни и смерти, в произведениях используются анималистические символы, элементы «диалога» умершего с живыми и религиозная полемика. Авторы творчески переосмысливают библейские мотивы и символику, часто обращаются к традициям античности, приспособляя их к христианским реалиям.

Основные положения дипломной работы отражены в 4 статьях автора дипломного проекта. Результаты научного исследования могут быть использованы в изучении funerальной, полемической, богословской литературы Беларуси.

SUMMARY

Kachalka Volga

GENRE SPECIFICITY OF MARTIN VIDZEVICH AND YAN ALAND'S FUNERAL SERMONS

Content – 59 pages, 39 references, 2 appendices.

Key words: funeral, sermon, genre, architectonics, poetics, polemic, idealization, death, funeral rites, Baroque, Bible.

Target of research: “The sermon for funeral of Mikalai Krysh taf Radzivil” of Mrtin Vidzevich written in 1616 and “Tribute to the memory of... Mikalai Krysh taf Radzivil” of Yan Aland written in 1617.

On the base of Martin Vidzevich and Yan Aland's funeral sermons research *the goal* of the graduation work was defined as determination of funeral sermons genre specificity as an individual genre of age-old Belorussian literature.

Methods used within this graduation work include culture-historical one, hermeneutic one, the method of theoretic and historical poetics, and the method of comparative linguistics.

The graduate work results prove funeral sermons from the end of XVI century till the beginning of XVII century to be an individual genre of the ancient Belorussian literature. Printed funeral sermons have their own unique architectonics. Funeral sermons created in the manner of Baroque are notable for existential understanding and figurative idea of life and death. The works contain animalistic symbols, elements of religious polemic and conversation between a deceased person and live people. Authors creatively reconsidered Bible motives and symbolics, often appealed to the traditions of the Ancient world adapting them for Christian realities.

The main ideas of the thesis are reflected in 4 articles of the author of the degree project. The results of scientific research can be used in studying of funeralny, polemic, theological literature of Belarus.